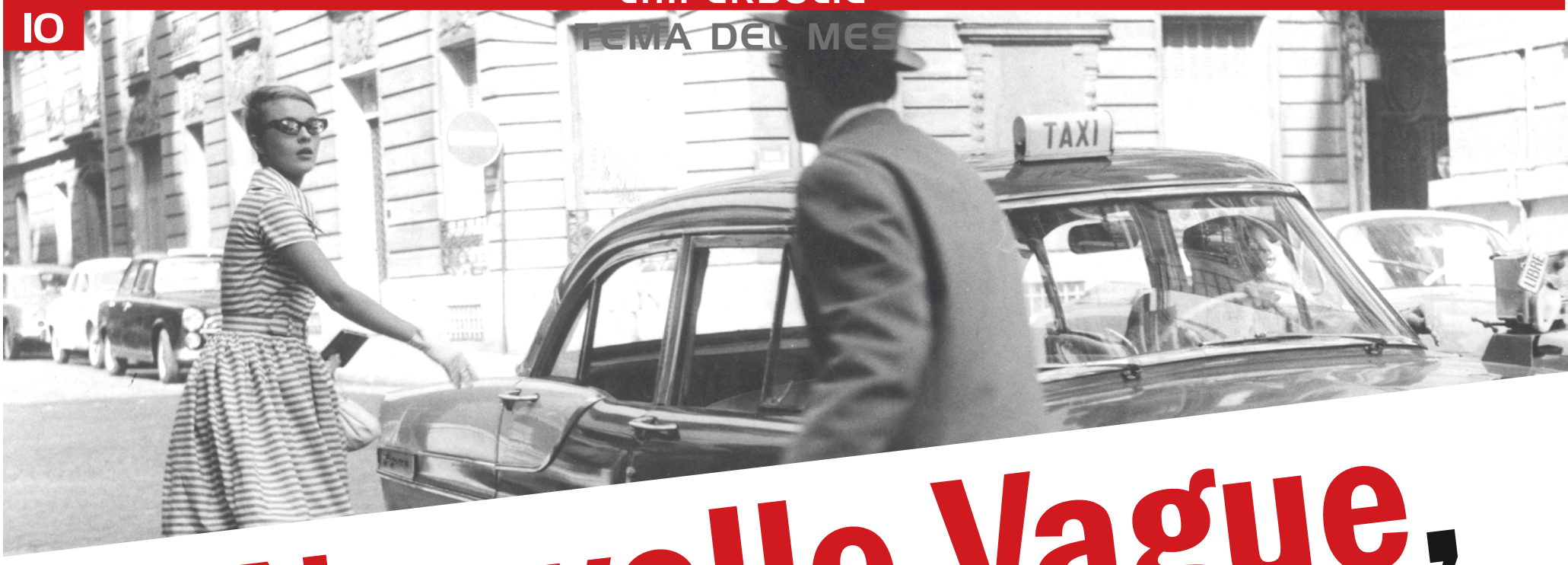

La Nouvelle Vague, el naixement del nou cinema

Albert Lladó, albert@edicat.cat

Fa dos números, recordàvem la revolta que va tenir lloc a París, i que es va conèixer com a Maig del 68. Era l'esclat d'una nova societat amb la voluntat d'acabar amb l'ordre preestablert i l'autoritarisme. Però també era una manera de viure l'estètica radicalment diferent, i que segurament havia nascut anys enrere. I és que el cinema francès, una dècada abans, ja havia gaudit de la seva particular revolució.

De crítics a directors

André Bazin va crear la revista *Cahiers du Cinéma* (quaderns de cinema) l'any 1951. Era una publicació mensual de crítica cinematogràfica que va servir com a camp de batalla dels nous talents, molt crítics amb tots els models clàssics i amb les estructures narratives tancades. Tots ells, entre els quals destaquen Truffaut, Godard, Chabrol, Rivette o Rohmer, havien fet de guionistes abans. Com a precursor, sobresurt la figura de Jean Pierre Melville.

Una generació que va ser anomenada per François Giroud, en un article de 1958 de la revista *L'Express*, "Nouvelle Vague" (nova onada). Era un grup heterogeni que tenia en comú el poc pressupost que necessitaven per rodar, la llibertat creativa, l'espontaneïtat, la gran cultura cinematogràfica de cadascun dels membres i, sobretot, les ganes d'experimentar amb la càmera.

Cannes, 1959

Paral·lelament a la Nouvelle Vague, sorgeix un moviment semblant – potser més literari i avantguardista- anomenat "Rive Gauche" que té a Alain Resnais com a símbol. El mateix Resnais, al Festival de Cannes de 1959, obté un espectacular èxit amb la seva pel·lícula *Hiroshima mon amour*.

Al mateix festival, Truffaut és reconegut amb el premi a la millor direcció amb *Les Quatre Cents Coups.* I, també el 1959, Godard estrena *À bout de souffle* (Al final de l'escapada), el veritable manifest en imatges de la nova onada. Comença un moviment que marcarà indiscutiblement el cinema que es faci a partir d'aquest moment, amb un ús de la fotografia molt potent, un gust evident pel blanc i negre, i un cant a la joventut i la bellesa.

Una societat cinèfila

L'any 1958 acaba la guerra d'Argelia i De Gaulle, president de la República Francesa, nomena André Malraux, un antic documentalista, ministre de cultura. Ràpidament, crea una llei proteccionista a favor dels directors novells i aposta per un cinema experimental.

Alguns títols

És l'època dels cineclubs, dels pentinats que després faran famosos els Beatles, dels jerseis de coll alt i les americanes de pana. Els joves estan formats a la universitat i la censura ha desaparegut. El marxisme ja comença a omplir llibres i la consciència social va formant uns joves cada vegada més intel·lectuals que prefereixen el cinema d'art i assaig al *cinéma de qualité* de les velles glories franceses.

La tècnica al servei del discurs

Ja no és tan car fer cinema. Han aparegut les càmeres lleugeres de 8mm i 16mm, i la il·luminació natural és vista com un recurs extraordinari per explicar històries amb un ambient més realista. Són films ple d'escenes realitzades amb la càmera en mà, amb *collages* sorprenents i amb una llibertat tècnica que consolida al director com el veritable creador de l'obra.

És un cinema entès, en definitiva, com a obra d'art i no com a producte simplement tècnic. El propi Truffaut, en un article que titula "Una certa tendència del cinema francès", critica la tradició i reivindica la figura del director. La "mirada" de l'autor és la seva firma.

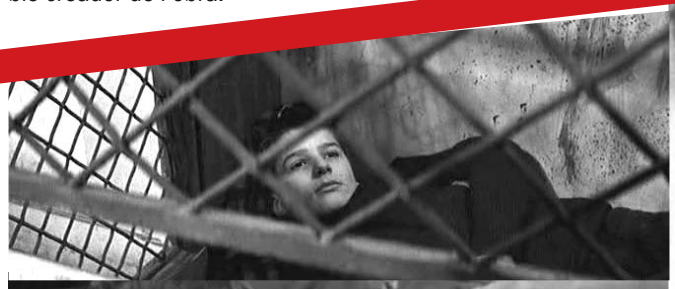

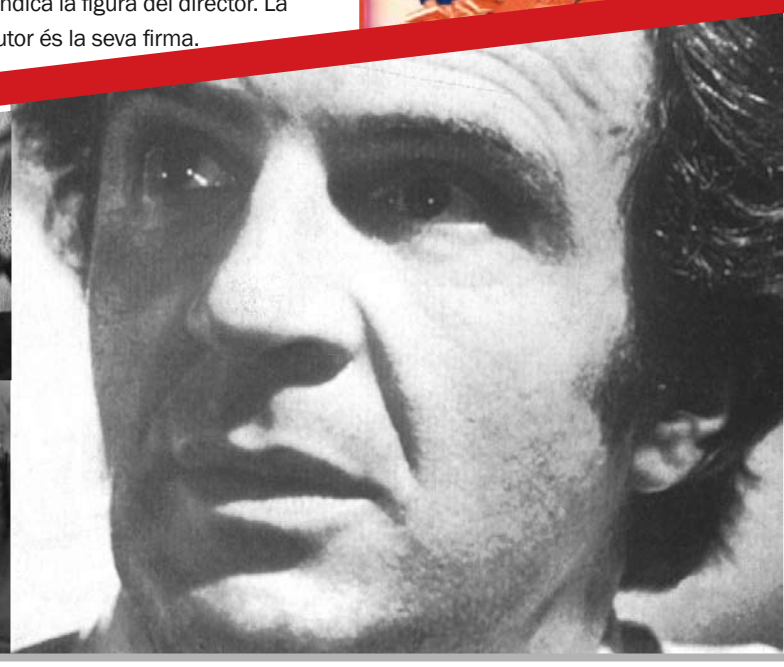

Camins divergents

Com en tots els moviments estètics, arriba un procés de decadència o dispersió. Quan comença el Maig del 68, cadascú ha escollit el seu camí. Jean-Luc Godard s'interessa més pels moviments revolucionaris i el maoisme. Truffaut prefereix aprofundir en l'anàlisi psicològic dels seus personatges, moltes vegades marcats per una adolescència problemàtica. Rohmer – amb els seus contes morals- s'interessa per les relacions sentimentals i la impossibilitat de l'amor. I, Chabrol, per la seva banda, segueix retratant críticament la societat burgesa. Però tot i les divergències posteriors, en menys d'una dècada, han aconseguit revolucionar el cinema europeu i la manera d'entendre el setè art.

festival de músiques
cruïllaBCN
30 d'agost | Fòrum BCN
A partir de les 17h.
Entrades anticipades: 25€
Taquilla: 30€
REIGBORD
D'CALLAOS
MORODO
TIKEN JAH FAKOLY
LE PEUPLE DE L'HERBE
ASIAN DUB FOUNDATION
AMPARANOIA
CANTECA DE MACAO
ZUCO 103
LA BANDA DEL SURDO
LA ALWAYS DRINKING MARCHING BAND
+ info i venda d'entrades:
WWW.CRUILLADECULTURES.COM
organitza
APOLO
patrocina
Estrella Damm
mitjans oficials
el Periódico
3